

Muinaistieteellinen toimikunta

Historiallinen osasto.

Kertomus Kajaanin linnan raunioilla 7/9 - 19/9

1942 suoritetuista korjaustöistä.

Alatornissa eli huoneessa O oli keskimmäinen harmaakivinen ampuma-aukon holvi pudonnut. Se murattiin uudelleen ampuma-aukon sivuihin tekemiemme kivitukien varaan. Vertaa kuvat I ja II (joissa on lähemmät selostukset). Saman O huoneen oikeanpuoleisen ampuma-aukon yläosasta (holvista) oli pudonnut miltei holvin suuruinen kivi, mikä nostettiin paikoilleen ja murattiin kiinni. Vertaa kuva I, jossa näkyy kyseisestä ampuma-aukosta osa ennen varsinaisen muuraustyön alkamista. Edelleen samassa O huoneessa asetettiin paikoilleen, kiinnitettiin ja tuettiin vasemmanpuoleisessa ampuma-aukossa putoamaisillaan olleet holviosan kivet, vertaa kuva II.

Ylätornin puoleisessa päässä huoneen N kohdassa ampuma-aukon holvissa kiinnitettiin putoamaisillaan olleet kivet. Saman N huoneen ylätornin puoleisessa päässä, sen ulkoseinässä murattiin uudelleen osittain jo sortunut ja sortumaisillaan ollut seinäosa. Vertaa kuva IV, jossa työ on miltei valmiina.

Linnan pihasta Ruutikellariin R johtavan oven päällyskivi siirrettiin paikoilleen ja kiinnitettiin. Vertaa kuva III, jossa työtä viimeistellään.

Ylätornin eteishuoneessa kaivettiin uunin pohja esille sekä ladottiin siihen kiviä niin korkealle, että katsoja huomaa sen uunin perustukseksi. Perustuksen päällystä tasoitettiin maalla.

Komendantin huoneessa murattiin uunisyvennyksen sivuja ym.

Huoneiden seinissä, sisämuureissa ja muurien päissä korjattiin ja täytettiin pahimmat halkeamat ja kiinnitettiin irtaantuneet kivet.

Linnan pihassa sillan alla oli kummallekin sivulle johtavista matalista rappuaskelmista irroitettu kiviä ja siirretty pois paikoiltaan, joten ne laitettiin kuntoon.

Muurien päällystöissä korjattiin ja täytettiin yleensä kaikki pähimmät halkeamat ja rapautumiset, muualla paitsi ei sillan alla, eikä kaupungin puoleisessa sivumuurissa niissä osissa muuria joita ei ollut aikaisemminkaan korjattu. M ja N huoneiden muurien päällystöt korjattiin asfaltilla, kuten ennenkin, mikäli sitä linnan alueelta löydettiin.

Linnan huoneet, piha, kellarit ym. olivat kovin siivottomassa kunnossa joten ne puhdistettiin kääntämällä maan niin, että hiekka tuli päällimmäiseksi. Holveista ja seinistä poistettiin niissä olleet nimimerkit, kirjoitukset ja piirroksset.

Alue linnanmuurien ulkopuolella olikin kokolailla siistissä kunnossa muutoin paitsi että siinä oleva tie oli jo osittain nurmettu, joten se olisi lähiaikoina puhdistettava ja uuselleen hiekoitettava.

Oheisessa piirroksessa on osittain korjatut ampuma-aukot merkitty punaisella ristillä ja se ampuma-aukko, jossa tehtiin etusivujen kulmat ja holvi kokonaan uudelleen, kahdella punaisella ristillä. Muurien päällystöiden korjatut osat ovat merkityt piste- viivoilla ja korjatun ulkoseinän kohta punaisella viivalla.

Lähtiessämme ~~si~~doimme vahvalla rautalangalla n.s. kellariin ja alatornin syvennykseen johtavat rautaportit.

Linnalle ei jäänyt mitään rakennustarvikkeita tai työvälineitä, sillä tarvittut telineaineet ja suuremmat työkalut saatiin lainaksi Kajaanin puutavarayhtiön Koivukosken voimalaitoksen työpaikalta.

Vaikean työväen saannin johdosta saatiin läheisestä joukko-osastosta työhön sotilaita sekä suoritettua ajot.

Varoista, joita oli Rakennushallinnon Oulun piirikonttorin kautta myönnetty 5,000 markkaa käytettiin 4,999:20.

Oheisena linnan pohjapiirros ja 4 valokuvaa.

Helsingissä marraskuun 5 päivänä 1942.

A. O. Kuusinen

Oheisena linnan pohjapiirros ja 4 kpl valokuvia

- M: ylätorni
 N: Kalkkitorni
 P: Mankitorni
 L: Kellari
 T: Vahtitupa
 F: Marusmestarin tupa
 G: Papin tupa
 Y: Kirkkotupa
 O: Alatorni
 R: Ruutikammari
 S: Komendantin huone
 D: Keittiö
 H: Linnantupa

